

Tridsiata prvá nedeľa v období cez rok A

Mt 23, 1 – 12

5. november 23

Milé sestry a bratia v Kristovi

Niekedy sa pýtame, aké poučenie môžeme načerpať z príbehu evanjelií, keď evanjeliá opisujú príbehy spreď mnohých storočí. Áno - sú to príbehy, ktoré sa odohrali dávno. Ale napriek tomu aj dnes hovoria veľa o našej duši, o našom správaní, čo všetko sa ani po storočiach veľmi nezmenilo. Zmenila sa síce doba, v ktorej žijeme. Máme iné priority, ale ak si evanjeliá vysvetlíme vzhľadom na dnešnú dobu, tak zistíme, že sa nás dotýkajú bytostne aj dnes.

Aj dnes nám Ježiš v slovách evanjelia radí, ako sa máme správať: v prvom rade k Bohu. Očisťuje náš vzťah k Bohu. Zo vzťahu k Bohu má vyplývať aj naše správanie sa k blíždym. Ježiš hovorí, že nemáme zápasíť o nejaké pomyselné prvé miesta, ale máme hľadať spoločenstvo.

Spomínali sme už viackrát, že Ježiš nekritizoval farizejov a zákonníkov za to, že tvorili vedúcu vrstvu vtedajšej spoločnosti, elitu náboženského života. Ježiš ich napomínal, lebo napriek svojmu postaveniu v spoločnosti, neprivedli seba ani iných bližšie k Bohu a k druhým ľuďom.

Ak chceme toto rozprávanie aktualizovať na dnešnú dobu, musíme si všimnúť, že dnes sa už situácia zmenila. Často, už tie prvé miesta ani nie sú vlastne prvými miestami, skôr vystupuje do popredia ich služobný charakter. Napríklad na prijímacích skúškach pre budúcich adeptov kňazstva dnes nevidíme žiadne veľké rady, skôr naopak. Ľudia sú skôr radi, keď to za nich urobí niekto druhý. Podobný úpadok zaznamenal aj svet politiky. Mohli by sme povedať, že v dnešnom svete namiesto prvých miest máme skôr veľa iných – tých druhých a ešte ďalších v poradí. Problém, ktorý Ježiš pranieroval ale tým nezmišoval: zredukovaním prvých miest sa neskončil, len sa premenil. Akoby sa presunul o poschodie nižšie. Mnoho ľudí dnes ľpie na sebe, na svojom druhom, treťom a ďalšom mieste. Vidíme to na tom, ako sa každý zaujíma predovšetkým o seba. Boha, živého Boha dnes človek vytesnil, vylúčil zo svojho života.

Už ani v kostole často nehľadáme živého Boha – aj tu hrozí, že Boh sa stane len akousi vonkajšou ozdobou, dekoráciou života. Hrozí, že ho použijeme na – povedané slovami Ježiša – na rozširujúce sa modlitebné remienky, strapce na rúchach. Namiesto živého Boha, ktorý nás otvára pre našich blíždnych, pre svet, pre stvorenie, nastupuje dnes záujem o seba, človek sa stáva zahľadným do seba, do svojej osoby, – ako hovoril sv. Augustín – až zatočeným sám do seba (incurvatus in se). Dnešný človek si zakladá na svojej hodnosti, ktorá ani nemusí súvisieť s tými povestnými prvými miestami, ale často už nič a nikoho, okrem „seba“ nepozná, nehľadá žiadnu hĺbku, len seba. A pritom stále platia aj ďalšie slová sv. Augustína, ktoré hovoria, že „srdce človeka je nespokojné, pokiaľ nespočinie v Bohu.“ Len tohto Boha dnes musíme nanovo nájsť. Pretože inak zostaneme zahľadní do seba, hoci na druhej strane sa bude naďalej šíriť nostalgia za minulosťou.

Ak je dnes svet zlý, ako sa všetci neraz sťažujeme, potom si musíme uvedomiť, že toto zlo nie je mimo nás, ale postupne a nenápadne prechádza do nášho vnútra. Nielen Boh na nebi sa nám stratil z nášho života, ale stratil sa nám aj skutočný Boh, ktorý má byť v našom srdci.

Ježiš nezostal len pri kritike, ale dal nám aj svoje rady. Nehľadajte reči o Bohu, hľadajte Boha živého. Hľadajte živého Boha, ktorého vieme osloviť Otcom, darcom života. Tento Otec nás chce otvoriť ku všetkému živému. Tento Otec nám pripomína, aby sme sa neuzatvárali do seba, aby sme zostali bratmi, sestrami. Ježiš hovorí, že Boh je vtedy našim Otcom, ak sa voči nemu vieme otvoriť, prihovoriť sa mu celým svojim životom. A zároveň nám ako Otec pripomína bratský, sesterský rozmer nášho človečenstva.

Hľadajme preto aj my Boha úprimnej modlitby. Pokúsme sa zahrnúť do modlitby celý svoj život, celé svoje bytie spolu aj s darom stvorenia. Ježišu daj, aby nám k tomu pomohla aj dnešná liturgia, dnešná naša spoločná modlitba.

Viliam Arbet